

Giżycko (Woj. Warmińsko-Mazurskie)

Kościół Ewangelicko-Augsburski (opis)

Kościół Ewangelicko-Augsburski w Giżycku

ok. 1000 - Gallindia, gród wodza Ysegupsa *Łeńcen*, nad Jez. Nabentine.
1009 - misja chrystianizacyjna Brunona z Kwerfurtu i jego męczeniśka śmierć.
1335-1341 - Krzyżacy wznoszą gród obronny *Letzen*.
1366 - najazd księcia litewskiego Kiejstuta.
poł. XV w. - napływ osadników z Mazowsza na obszar *Wielkiej Paszczy*, powstanie osady *Nowa Wieś*.
1454 - zniszczenie zamku.
1475 - odnowienie aktu lokacyjnego *Nowej Wsi (Neuendorff vor Leczen)*.
1481 - parafę w *Nowej Wsi* obejmuje ks. Maciej z Brzostowa.
1517 - początek Reformacji.
1525 - likwidacja Zakonu Krzyżackiego i powstanie luteranckich Prus Książęcych.
1531 - parafię ewangelicką w *Nowej Wsi* obejmuje pastor Piotr Zenker.
1612 - książę elektor Jan Zygmunt nadaje osadzie prawa miejskie, herb i nazwę *Lötzen*.
1633 - w miejscu drewnianej wzniesłoca zrestuje murowana świątynia.
1657 - najazd litewsko-tatarski niszczy miasto i pustoszy okolice.
1686 - pożar trawi miasto i kościół.
1709 - odbudowa wieży kościelnej, w prowincji wybucha wielka zaraza, umiera ponad 800 mieszkańców miasta, w tym pastorem Jerzy Borstius i Daniel Peszarowius.
1728 - na wieży kościoła zawieszono 3 dzwony.
1765-1772 - jeziona Niegoćin i Mamry połączono żeglownym kanałem.
1807 - do miasta wkroczyły oddziały polskiej dywizji gen. Henryka Dąbrowskiego i gen. Józefa Zajęzka.
1812 - przez *Lötzen* przemaszerowała 60-tysięczna armia napoleońska.
1822 - 3 kwietnia, największy w dziejach miasta pożar w ciągu 3 dni strawił 75% zabudowy miasta, w tym kościół i plebania.
1826 - położono kamień węgielny pod budowę nowego kościoła.
1827 - 16 września pastor Michał Gregorowius konsekrował nową neoklasycystyczną świątynię projektu warszawca Karla F. Schinkla.
1846 - świątynia otrzymuje nowe organy oraz trzy dzwony "Concordia", "Marta" i "Magdalena".
1868 - siostry domu diakonii "Betharden" uruchamiają Mazurski Dom Sterot i Zakład Wychowawczy.
1881 - rekonsekracja kościoła po kapitalnym remoncie. Świątynia otrzymała nową absydę i zakrytą, ołtarz z obrazem *Wniebowstania "Zapraszający Chrystus"* i ambonę.
1910 - otwarcie Mazurskiego Domu Macierzystego Diakonii "Betharden", 30 października ustawienie "Krzyża św. Brunona".
1914-1915 - działania wojenne.
1920 - plebiscyt na Mazurach.
1935 - świątynia otrzymuje nowe organy firmy Kempner & Soben.
1945-1947 - wielkie wyjazdy i przyjazdy - *Lötzen - Łuczany - Giżycko*.
1946 - staraniem ks. Emila Dzwida kościół acetuje zwrócony Ewangelikom i zapoczątkowuje nową historię parafii w Giżycku.

www.ciekawemazury.pl

zdjęcia: Jan Nitecki

zdjęcia w czerwonej obwódce zapożyczono z:
http://www.ciekawemazury.pl/image/9995/Gizycko_zabytkowy_kosciol_ewangelicki.jpg
<http://i.wm.pl/00/00/26/82/n/img-5610-59995.jpg>